

Václav Havel (1936-2011): disident Praha, (Pankrác, 1979)

To mne trochu překvapilo. Co se změnilo oproti počátku září? Že mám před sebou několik let vězení? To jsem přece věděl už tehdy! A nebylo-li to docela snadné rozhodování, pak jen a jen proto. Přesto jsme se spontánně rozhodli (nezávisle na sobě jsme měli týž názor!) a já nevidím důvody, proč bychom měli své rozhodnutí najednou měnit. Nevím přirozeně, co si budu myslet za rok nebo za dva, ale zatím se mi zdá, že jsme se rozhodli správně a že nemáme proč své rozhodnutí měnit. (U soudu jsem dokonce veřejně řekl, proč chci být zde.) Tak to vidíš: Tys plísnila v dopise mne za pochybnosti (byť jen domnělé) a já to teď zase vracím Tobě. Rozuměj mi: vím, že to myslíš dobře — a že přitom myslíš hlavně na mne — takže to vlastně ani není plísnění, ale spíš vyjasňování věcí. Ostatně beztak dost akademické, protože mi nikdo nic nenabízí a těžko asi v dohledné době nabízet bude.

A teď k tomu mému odsouzení: byl jsem na to vnitřně připraven, takže mne to nijak nepřekvapilo ani nezaskočilo. Přesto se mé rozpoložení po procesu dost změnilo: vymizely poslední zbytky nervozity (což je pochopitelné, protože nervózní člověk bývá z nejistoty, nikoli z jistoty); zmocnila se mne velká nechuť na náš případ myslet a se jím zabývat a celkově jsem upadl do jakéhosi dost hlubokého útlumu; nebavilo mne cvičit, hubnout, učit se, přemýšlet o hře — zdálo se mi najednou, že všechno tohle drobné snažení jaksi ztratilo smysl. Neupadl jsem ani do deprese, ani do beznaděje, ale pouze do pasivity a apatie. Jakýsi zlom to odsouzení přeci jen tedy znamenalo, ocitl jsem se v radikálně nové existenciální situaci, v níž jsem se teprve musel nějak zabydlit; to znamená najít si úplně novou strukturu hodnot a novou perspektivu na všechno, jiné naděje, jiné cíle, jiné zájmy, jiné radosti; vytvořit si nové pojetí času a vůbec novou koncepci života.

Tato fáze útlumu (taky trochu ovlivněná únavou po určitém nervovém vzepětí před procesem a při něm) už pomalu odchází a já se začínám v nové situaci zabydlovat.

Byl jsem odsouzen na čtyři a půl roku. Když mi k tomu přidají moji podmínku, s čímž nutno počítat, znamená to, že mám být ve vězení 64 měsíců bez jednoho týdne, tj. do 22. září 1984. Může se samozřejmě stát, že mne pustí dříve, ale s tím nesmíme počítat nebo se k tomu upínat. Počátkem prosince budu mít tedy teprve jednu desetinu trestu za sebou.

Když o tomto svém poměrně vysokém trestu uvažuji, nemůžu se zbavit dojmu, že to je ve skutečnosti trest za všechno, co jsem v posledních letech dělal (i když se to v rozsudku neříká). Což mne nutí položit si soukromě otázku, jestli jsem se dopouštěl nějakých chyb nebo dělal něco špatně. V zásadě myslím nikoliv.